

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221200304
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2021:6221200304.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloletého L. L., O.. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: otca P. L., O.. XX. XX. XXXX, O. XXXX/XX, X. M., zastúpený JUDr. Vanesou Džavoronkovou, advokátkou, Nemocničná 16, Veľký Krtíš a matky K. L., O.. XX. XX. XXXX, V. U. XX, U. M., zastúpená JUDr. Denisou Veselou, advokátkou, Mierová 1, Veľký Krtíš, o návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súd Veľký Krtíš č. k. 13P/38/2020-156 zo dňa 18. 09. 2020 vo výroku II. o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému nasledovne:

I. Maloletý L. L., O.. XX. XX. XXXX sa počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždenných intervaloch a to tak, že každý nepárny týždeň v nedeľu o 17.00 hod. ho prevezme otec P. L., O.. XX. XX. XXXX v mieste bydliska matky K. L., O.. XX. XX. XXXX a nasledujúci týždeň bude výkonom osobnej starostlivosti otec zabezpečovať všetky potreby maloletého a následne každý párný týždeň v nedeľu o 17.00 hod. maloletého v mieste svojho bydliska otec odovzdá do starostlivosti matky, ktorá bude výkonom osobnej starostlivosti zabezpečovať potreby maloletého nasledujúci týždeň.

II. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa výživné zo strany ani jedného z rodičov n e u r č u j e .

III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Rodičia sú p o v i n n í navzájom sa informovať o zmene zdravotného stavu maloletého a o jeho budúcom pobyte v zahraničí bez zbytočného odkladu po tom, ako sa o týchto skutočnostiach dozvedia.

V. Súd u k l a d á rodičom maloletého P. L., O.. XX. XX. XXXX R. K. L., O.. XX. XX. XXXX výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu vo forme rodičovskej terapie za účelom zlepšenia rodičovských kompetencií a komunikácie pri starostlivosti o maloletého L. L.M., O.. XX. XX. XXXX, a to na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš v rozsahu a termínoch určených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš.

VI. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/13/2021-37 zo dňa 12. 05. 2021 ku dňu právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15. 02. 2021 sa otec maloletého domáhal zmeny rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 13P/38/2020, ktorým bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky tak, aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždenných intervaloch s tým, že každú nepárnu nedeľu o 17.00 hod. si ho prevezme otec v mieste bydliska matky a následne každú párnú nedeľu v čase o 17.00 hod. ho odovzdá matke v mieste svojho bydliska, vzájomná vyživovacia povinnosť nebude počas trvania striedavej starostlivosti určená a obaja rodičia budú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Návrh odôvodnil tým, že jeho súčasné sociálne dispozície mu umožňujú plnohodnotné zabezpečenie starostlivosti o maloletého a motiváciou na podanie návrhu bol najmä postoj maloletého, s ktorým má vybudovaný intenzívny emočný vzťah.

2. Matka s návrhom nesúhlasila. Uviedla, že rešpektuje názor maloletého, avšak striedavá osobná starostlivosť pre slabú úroveň komunikácie medzi rodičmi fungovať nemôže. Taktiež namietla, že od posledného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému nedošlo k zmene pomerov. Ako alternatívu navrhla rozšírený styk otca s maloletým na každý nepárny týždeň od štvrtok 17.00 hod. do nedele 17.00 hod.

3. Opatrovník vzhľadom na názor maloletého navrhol, aby ho súd zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, aby bola rodičom uložená vzájomná informačná povinnosť o zdravotnom stave maloletého a o pobyte maloletého v zahraničí a taktiež, aby súd uložil rodičom maloletého výchovné opatrenie za účelom zlepšenia ich komunikácie.

4. V priebehu konania súd za súhlasu strán uznesením č. k. 14P/13/2021-37 zo dňa 12. 05. 2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch tak, že od každej nepárnej nedele 17.00 hod. bude maloletý v starostlivosti otca a od každej párnej nedele 17.00 hod. v starostlivosti matky.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca a matky, zisťovaním názoru maloletého a oboznámením sa so správami opatrovníka z prešetrenia pomerov, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

6. Tunajší súd z vlastnej činnosti vie, že o úprave výkonu rodičovských práv a povinností naposledy rozhodoval rozsudkom č. k. 13P/38/2020-156 zo dňa 18. 09. 2020, ktorým manželstvo rodičov maloletého rozviedol a výrokom II. schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 200 Eur mesačne a styk otca s maloletým sa neupravil.

7. Z výsluchu otca vyplynulo, že po vydaní neodkladného opatrenia mu matka priniesla maloletého najbližšiu nedeľu iba v tričku a kraťasoch so školskou taškou a musel mu zakúpiť všetko oblečenie. Taktiež ho matka neinformovala o školskej stránke edupage a sám si musel pýtať potrebné údaje od triednej učiteľky maloletého. Odovzdávanie maloletého prebehlo vždy ako bolo nariadené, s tým nebol problém. Keď bol maloletý u otca, chodili na futbal, učil sa s ním, chodili von do prírody, na chatu. Otec nemal s matkou dôvod komunikovať, komunikovali len formou sms (napr. o liekoch na alergiu maloletého). Matka otcovi zavolá asi jedenkrát mesačne a uvádza, čo pre maloletého treba zabezpečiť. Počas obdobia nariadenie neodkladného opatrenia otec hradil samostatne bežné výdavky na maloletého ako strava a zošity do druhého ročníka v sume 20 Eur, väčšie výdavky okrem bežných nevznikli. Keď je maloletý u otca nechce s matkou komunikovať, keď je u matky, otec s ním tiež netelefonuje, komunikujú len cez sms. Pokiaľ ide o veci súvisiace so školskou dochádzkou maloletého, podľa otca nevznikli situácie, ktoré by si vyžadovali vzájomnú komunikáciu rodičov. Otec poprel, že by matke neukázal vysvedčenie maloletého, toto bolo zabalené v taške maloletého a ak ho tam nemal, išlo o nedopatrenie. Matka maloletému prehlásila 09. 06. 2021 trvalý pobyt, čo otcovi neoznámila, avšak otec vyslovene nenamietla zmenený pobyt maloletého v U. M.. Otec poprel komunikáciu s matkou ohľadom pobytu maloletého v zahraničí, kde sa mal podľa prednesu právnej zástupkyne matky vyhrázať, že to nedovolí. V domácnosti žije otec sám len s maloletým, varieva otcova matka, ostatné domáce práce (pranie,

upratovanie) robí otec. Bežné výdavky na maloletého (škola, družina) by v prípade nariadenia striedavej starostlivosti hradil otec.

8. Z výsluchu matky vyplynulo, že prvý týždeň po nariadení neodkladného opatrenia nedoniesla maloletému veci, pretože otec s ňou počas týždňa vulgárne komunikoval a uviedla, nech si veci zabezpečí sám. Následne bol maloletý chorý, otec jej to však neoznámil. Matka nemala auto a musela ísť s maloletým pešo, otec išiel popri nich autom a vykrikoval na matku. V iné týždne nebol problém s odovzdávaním maloletého. Matka kontaktovala maloletého na jeho telefón, ktorý nikdy nezdvihol, otec zdvihol občas. Počas dvoch mesiacov od vydania neodkladného opatrenia otec matke komunikáciu s maloletým neumožnil ani raz. Keď je maloletý u matky, otec mu nevolá, napíše mu len sms jedenkrát do týždňa a maloletý sa komunikácie s otcom nedomáha. Pokiaľ chodil maloletý k otcovi na styk pred nariadením neodkladného opatrenia, matka s ním počas tejto doby nekomunikovala. Pokiaľ ide o komunikáciu s otcom o potrebách maloletého matka mu uviedla, že maloletý by mal užívať sirup proti alergii, na čo jej otec odpísal: OK. O školských povinnostiach spolu nekomunikovali. Matka matky žije v Nemecku kam by matka chcela vycestovať, na čo otec uviedol, že ak bude povolená striedavá starostlivosť, maloletému vycestovať nedovolí. Pokiaľ ide o trvalý pobyt, otec uvádzal, že ho maloletému prehlási naspäť, k čomu však nedošlo. Počas trvania neodkladného opatrenia bežné výdavky hradil ten z rodičov, u ktorého maloletý práve bol. Okrem toho matka hradila 10 Eur za futbal a 9 Eur za družinu, otec zaplatil školské pomôcky do druhého ročníka v sume 15 Eur. Väčšie výdavky počas tohto obdobia nevznikli ani v období pred začatím konania. Od nariadenia neodkladného opatrenia si matka všimla, že maloletý s ňou komunikuje inak, je arogantný a odvráva, pretože podľa matky nemá otec stanovené pre neho pravidlá. K zhoršeniu školských výsledkov nedošlo. Maloletý matke uviedol, že otec mu zakázal zobrať si so sebou vysvedčenie. Jedenkrát sa stalo, že matka sa bola s maloletým v nedeľu kúpať a povedala mu, že musia ísť domov, lebo o piatej si po neho príde otec. Maloletý nechcel ísť, volal s otcom, ktorý mu povedal, že inak k nemu nemusí prísť vôbec, na čo následne išli. Podľa matky otec s maloletým nerobí žiadne aktivity. Matka s maloletým išla do Štúrova na tri dni.

9. Zo zisťovania názoru maloletého vyplynulo, že na súde je kvôli striedavej starostlivosti, aby bol raz s otcom, raz s mamou, a tak by to chcel. Keď je u otca, sú doma, objednávajú si pizzu, idú von na benzínku, kde má oco kamaráta, na výlety veľmi nechodia. Keď je u mamy, mamina varí, maloletý sa hrá buď vonku sám alebo s kamarátkou. S maminou chodievali na výlety, teraz už veľmi nie. Mamina mu chýba, keď je u ocina aj otec mu chýba keď je u mamy, nevolá im však, lebo sa mu nechce. Na vysvedčení mal samé jednotky ukázal ho otcovi, ktorý mu povedal, aby ho nezobral mame. Maloletý najprv uviedol, že viac sa učí s maminou, potom však uviedol, že s obidvoma rodičmi sa učí rovnako. Nevedel uviesť, kto je prísnejší. Rodičia spolu netelefonujú, inak by na seba len kričali. Najprv chodieval k otcovi len cez víkend, teraz sa mu to viac páči, keď vidí obidvoch. Nevyhovovalo by mu keby trávil viac času u mamy. S mamou a starou mamou z Nemecka išli do Štúrova a na koncert IMT Smile, čo sa mu páčilo. S ocinom chodievali na výlety predtým, teraz už veľmi nechodievajú. U ocina sa nenudí, tam má playko. Mamina mu kúpila x-box na Vianoce, tam sa predtým hrával, teraz však ešte nemajú zavedený internet, tak sa nehráva. Na otázku opatrovníka, či si pamätá, že mu otec telefonoval, aby neostal dlhšie, povedal, že to sa stalo, keď boli u maminho kamaráta v bazéne. Vtedy tam chcel ostať dlhšie, volal s otcom, ktorý mu povedal, že má prísť o 17.00 hod. a hotovo. Maloletý bol raz chorý, mal kašeľ, vtedy bol u otca, prišla po neho mama a išli pešo. Otec išiel za nimi, avšak neodviezol ich, lebo nechcel zobrať mamu do auta a otec na mamu vykrikoval. Otec mu skôr kúpi veci ako mama, mama mu nekúpi všetko. Otec mu kúpil väčšie darčeky na narodeniny a na Vianoce.

10. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 19. 04. 2021 vyplynulo, že otec žije v trojizbovom byte vo Veľkom Krtíši s kompletne zariadenou detskou izbou prispôbenou potrebám maloletého. Náklady na bývanie sú 130 Eur, strava 50 Eur, mobil 23 Eur a otec platí maloletému poisťku v sume 20 Eur mesačne. Otec je zamestnaný na polovičný úväzok vo firme MOMO-CARS VK, s. r. o. s príjmom 300 Eur a je spoločníkom spoločnosti DMP V. K., spol. s. r. o., kde však nemá stabilný príjem. V čase vykonania šetrenia sa otec s maloletým stretával každý druhý víkend od piatku do nedele, vie sa o maloletého postarať, má s ním vytvorený dobrý vzťah a všetky predpoklady na zabezpečenie jeho starostlivosti. S maloletým sa pripravuje do školy, veľa spolu čítajú a majú spolu veľa spoločných záujmov, napr. chodievajú na Tisovník, kde má chatu, veľa času trávia v prírode. V mesiaci apríl bolo vykonané sociálne zisťovanie aj u matky maloletého, ktorá v tom čase žila v podnájme na ul. U. XX X. X. M., toto bydlisko však už nie je aktuálne (k tomu viac v nasledujúcom odseku). Matka uviedla, že maloletý sa s otcom stretáva každý druhý víkend od piatku do nedele, cez týždeň ide o náhodné stretnutia. Matka

s otcom komunikuje len prostredníctvom sms, nakoľko komunikácia s ním je komplikovaná. Maloletý navštevuje prvý ročník ZŠ vo Veľkom Krtíši. Do školy sa s ním učí mama, s učením mu pomáha aj otec, s ktorým spolu číta. Maloletý uviedol, že by chcel viac času tráviť s otcom tak, že jeden týždeň by bol u otca, jeden u mamy. S mamou chodia spolu na prechádzky, s otcom trávi čas tak, že sa vozia na aute, chodievajú na Tisovník na prechádzky, v lete si tu opekajú.

11. Po nariadení neodkladného opatrenia dal súd opatrovníkom opätovne prešetriť pomery, pričom zo správy zo dňa 07. 07. 2021 vyplynulo, že bytové a majetkové pomery otca sú nezmenené. Pokiaľ ide o fungovanie striedavej osobnej starostlivosti, táto podľa otca funguje v súlade s nariadeným neodkladným opatrením, s matkou komunikujú iba ohľadom maloletého. Otec poskytuje maloletému všetky potreby, potrebnú starostlivosť, pripravuje ho do školy, pomáha mu s domácimi úlohami, čítajú spolu knihy. Víkendy trávia na Tisovníku, kde si opekajú, chodia aj do prírody, maloletý má aj štvorkolku, na ktorej jazdí a tiež navštevujú starú matku maloletého. Otec uviedol, že maloletý je spokojný s takýmto fungovaním. Pokiaľ ide o bytové pomery matky, táto sa presťahovala do Modrého Kameňa, kde býva v nájomnom dvojizbovom byte, ktorý pozostáva z kuchyne, sociálneho zariadenia a izby, ktorú matka obýva spolu s maloletým. Ako výdavky na domácnosť matka uviedla nájom 160 Eur, plyn 40 Eur, električka 30 Eur. Matka pracuje v reštaurácii L. na polovičný úväzok s mesačným príjmom 200 Eur v čistom a poberá prídavky na dieťa v sume 25,50 Eur. Čo sa týka striedavej starostlivosti matka uviedla, že maloletý je spokojný, avšak komunikácia s otcom je komplikovaná, otec nespolupracuje v tom zmysle, že keď je maloletý u neho, nemá o ňom žiadne informácie. Rodičia medzi sebou komunikujú iba prostredníctvom sms, čo nie je efektívne. S maloletým chodí matka von na bicykel, do prírody, v lete sa chodievajú aj kúpať, dvakrát do týždňa chodí maloletý na futbal. Opatrovník vykonal aj zisťovanie názoru maloletého, ktorý uviedol, že mu vyhovuje spôsob fungovania nariadený neodkladným opatrením, všetko má zabezpečené u otca aj u matky. Obidvoch rodičov má veľmi rád a je spokojný, že s nimi môže tráviť čas rovnako. S otcom chodia vo voľnom čase na Tisovník, k starkej, jazdí na štvorkolke, ocino mu navarí, niekedy si jedlo aj objednávajú, to isté platí aj u mamy. S mamou sa bol kúpať, chodia na prechádzky, na zmrzlinu.

12. Matka namietla vierohodnosť správ opatrovníka, ktoré vypracovala zamestnankyňa Mgr. Š.Á. pre jej zaujatosť vo vzťahu k otcovi. Súd k uvedeným skutočnostiam vypočul účastníkov. Otec v rámci výsluchu uviedol, že Mgr. Š. z úradu práce pozná asi 4 - 5 rokov. Ide o susedu matky. S otcom nie sú takí známi, aby spolu chodili von. Od podania návrhu sa s ňou otec nestretol, možno náhodne v meste a nemal dôvod na žiadne stretávanie s ňou. Matka v rámci výsluchu uviedla, že Mgr. Š. spoznala cez otca ako švagrinú jeho kamaráta. Nevie, kde v súčasnosti býva. Nevie, či je s otcom v súčasnosti v nejakom bližšom kontakte, stretávali sa s ňou ešte ako manželia na rôznych akciách, keď chodili k tomu kamarátovi otca. Nevie, či sa s ňou otec stretol po rozvode manželstva. Matka s ňou tiež nie je v žiadnom kontakte okrem plnenia pracovných povinností v rámci prebiehajúceho konania. Z vyššie uvedeného nevyplývalo, že by ktorýkoľvek z rodičov mal bližší vzťah k Mgr. Š. a taktiež nevyplývalo, že by sa mimo plnenia pracovných povinností s Mgr. Š. v priebehu konania kontaktovali (naposledy sa s ňou stretli spoločne ešte počas trvania manželstva, teda ešte pred posledným rozhodnutím súdu). Samotná skutočnosť, že rodičia zamestnankyňu opatrovníka poznajú neznižuje vierohodnosť vypracovaných správ, nakoľko nebola zistená taká intenzita vzťahu s ktorýmkoľvek z rodičov, ktorá by mohla vypracovanie správy ovplyvniť. Súd považuje túto námietku matky za účelovú, nakoľko vedela, že za opatrovníka koná Mgr. Š. už na prvom pojednávaní vo veci v máji 2021, kde túto skutočnosť nenamietla, ale namietla ju až na druhom pojednávaní v júli 2021. Taktiež súd poukazuje na to, že názor maloletého zistený v správe opatrovníka bol prakticky totožný s názorom, ktorý zistil súd sám vypočutím maloletého, čo potvrdzuje vierohodnosť správ opatrovníka. Preto súd nezistil žiaden dôvod, pre ktorý by mal uvedený dôkaz považovať za neobjektívny a pri rozhodnutí z jeho obsahu vychádzať.

13. Súd návrh otca právne v prvom rade posudzoval podľa ustanovenia § 26 Zákona rodine, podľa ktorého môže súd zmeniť rozhodnutie alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností, ak sa zmenia pomery. Je pravdou, že od posledného rozhodnutia súdu o starostlivosti o maloletého uplynulo len 10 mesiacov, avšak zákon nijakým spôsobom nelimituje dobu, po ktorej k takejto zmene môže dôjsť, kľúčovým východiskom je len zmena pomerov. Súd sa nestotožnil s námietkou matky, že od posledného rozhodnutia k žiadnej relevantnej zmene pomerov nedošlo, nakoľko má za to, že v otázke osobnej starostlivosti došlo k zmene pomerov na strane maloletého, ktorý opakovane pred opatrovníkom aj pred súdom v rámci zisťovania názoru uviedol, že chce byť zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov (chce tráviť jeden týždeň s otcom a jeden týždeň s matkou). Práve tento postoj

maloletého bol deklarovaný už v návrhu otca ako motivácia na jeho podanie. Súd z tejto skutočnosti pri poslednom rozhodovaní nevychádzal, nakoľko sám o maloletého nevypočul ani inak nebol prezentovaný jeho názor, v rámci ktorého by chcel byť zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Súd pri poslednom rozhodnutí vychádzal len z dohody rodičov, v rámci ktorej sa obaja zhodli na tom, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky. Práve nový postoj maloletého predstavuje zmenu pomerov, pričom v súlade s ustanovením čl. 5 písm. g) Zákona o rodine je názor maloletého kritériom pre zistenie jeho najlepšieho záujmu, z ktorého súd pri rozhodovaní vychádza.

14. Vzhľadom na uvedenú zmenu pomerov súd skúmal, či sú splnené podmienky na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, čo posúdil v súlade s ustanovením § 24 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého súd môže zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, ak majú o osobnú starostlivosť obaja záujem a ak je to v záujme maloletého, ak budú takto lepšie zaistné jeho potreby. Obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o maloletého, a to matka formou výlučnej starostlivosti a otec formou striedavej osobnej starostlivosti, a teda prvá zákonná podmienka je splnená.

15. Súd ďalej skúmal, či sú obaja rodičia schopní maloletého riadne vychovávať. Zo správ opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplýva, že obaja rodičia majú zabezpečené vhodné bytové a materiálne podmienky na starostlivosť o maloletého, nakoľko v obidvoch domácnostiach má maloletý zabezpečené všetky potreby a v tomto smere neboli zistené žiadne nedostatky. Pokiaľ ide o samotné poskytovanie starostlivosti o maloletého, ani tu súd nezistil u žiadneho z rodičov nedostatky. Súd vychádzal z toho, že do dňa rozhodnutia súdu bol maloletý na základe nariadeného neodkladného opatrenia v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždenných intervaloch po dobu dvoch mesiacov, a teda obaja rodičia reálne samostatne potreby maloletého zabezpečovali. Obaja rodičia uviedli a potvrdil to aj maloletý, že sa s ním spoločne učia, maloletý mal na vysvedčení mal „samé jednotky“, teda oboma rodičmi je zabezpečovaná jeho školská dochádzka. Pokiaľ ide o zabezpečovanie bežných potrieb (ošatenie, stravovanie a podobne) obaja rodičia uviedli, že tieto veci zabezpečovali samostatne vždy počas obdobia, keď bol maloletý u nich. Otec vie zabezpečiť všetky domáce práce ako uviedol vo svojom výsluchu s tým, že varí jeho matka. Taktiež sa obaja rodičia venujú maloletému v rámci voľnočasových aktivít, kde síce maloletý v rámci zisťovania názoru uviedol, že s ani jedným z rodičov už nechodí na výlety, ako to bolo predtým, avšak s každým z rodičov vymenoval viaceré aktivity, ktoré spolu robievajú (u otca si objednájú pizzu, idú za otcovým kamarátom, hrá sa na „playku“; u mamy sa hrá s kamarátkou, má tu x-box a boli na výlete v Štúrove). Súd nepovažoval za pravdivé tvrdenie matky, že maloletý nemá s otcom žiadne aktivity, nakoľko v správe opatrovníka z prešetrenia pomerov maloletý sám uviedol, že s otcom chodia vo voľnom čase na Tisovník, k starkej a jazdí na štvorkolke. Pred súdom výslovne uviedol, že u otca sa „nenudí“. Za takto zisteného skutkového stavu je teda zrejmé, že obaja rodičia sú spôsobilí zabezpečiť maloletému riadnu výchovu a uspokojovať tak všetky jeho potreby.

16. Prvoradým kritériom rozhodovania súdu vo veci starostlivosti o maloletých, čo je obzvlášť zvýraznené ako podmienka pri nariadení striedavej starostlivosti, je záujem dieťaťa. Ide o iné kritérium ako názor dieťaťa, nakoľko názor maloletého dieťaťa nemusí byť vždy totožný s jeho záujmom, keďže maloletý pre svoj vek nevie vždy posúdiť dôsledky svojich vlastných rozhodnutí. Názor maloletého je však v súlade s vyššie uvedeným čl. 5 písm. g) Zákona o rodine jedným z kritérií pre posúdenie jeho najlepšieho záujmu. Pokiaľ ide o konfrontovanie názoru maloletého a záujmu maloletého, súd by sa svojim rozhodnutím mal vždy čo najviac priblížiť vyslovenému názoru maloletého a nerešpektovať ho jedine v prípade, že by z ostatného vykonaného dokazovania vyplynulo, že rozhodnutie v súlade s vysloveným názorom maloletého nie je v jeho záujme, alebo by mohlo škodiť.

17. Pokiaľ ide o názor maloletého v predmetnej veci, maloletý dvakrát pred opatrovníkom a rovnako tak pred súdom jednoznačne uviedol, že chce byť v starostlivosti oboch rodičov v rovnakom rozsahu v týždenných intervaloch. Iné alternatívy (že by bol viac času v starostlivosti matky) výslovne odmietol. Súd poukazuje na vek maloletého, ktorý práve ukončil prvý ročník a dosiahol 7 rokov, kedy pre maloletého chlapca začína stúpať dôležitosť mužského vzoru, z čoho môže prameniť aj vôľa maloletého tráviť viac času s otcom, čo je zároveň v jeho najlepšom záujme. Keďže súd vyššie skonštatoval, že obaja rodičia sú spôsobilí maloletého riadne vychovávať, názor maloletého nie je v rozpore s jeho záujmom. Tento názor bol zisťovaný súdom po viac ako dvoch mesiacoch od nariadenia neodkladného opatrenia, počas ktorého maloletý reálne striedavú starostlivosť u obidvoch rodičov absolvoval, a to sčasti počas školského roka a sčasti počas letných prázdnin. Z toho možno vyvodit', že názor maloletého

nie je len nejakou jeho zidealizovanou predstavou, ale vychádza z vlastnej skúsenosti so striedavou osobnou starostlivosťou. Práve reálna skúsenosť so striedavou starostlivosťou na základe nariadeného neodkladného opatrenia je najlepším dôkazom, že táto forma starostlivosti maloletému vyhovuje. Pokiaľ ide o komunikáciu s druhým rodičom počas trvania striedavej starostlivosti, maloletý sám uviedol, že mu tento rodič síce chýba, ale komunikovať s ním nechce, nejde teda v tomto smere o ovplyvňovanie zo strany rodičov. Pokiaľ matka uviedla, že zbadala na maloleťom zmeny v správaní (je arogantný a odvráva), súd konštatuje, že nejde o tak závažné nedostatky, ktoré by bránili nariadeniu striedavej osobnej starostlivosti. Tieto zmeny môžu prirodzene súvisieť aj s vekom maloletého, ktorý tento školský rok absolvoval prvý ročník základnej školy. Nejde o také správanie (matka neopísala správanie vymykajúce sa norme), ktoré by matka nedokázala zvládnuť bežnými výchovnými metódami. Vzhľadom na vyššie skonštatované vhodné bytové podmienky obidvoch rodičov a ich schopnosť zabezpečiť riadnu výchovu maloletému súd konštatuje, že sú splnené aj ďalšie kritéria na posúdenie najlepšieho záujmu maloletého podľa čl. 5 Zákon o rodine, a to a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa a zároveň h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami (rovnomerne strávený čas s oboma rodičmi a častejšie stretávanie sa s matkou otca). Preto súd konštatuje, že je splnená aj podmienka najlepšieho záujmu maloletého a práve striedavou osobnou starostlivosťou budú najlepšie zaistené potreby maloletého.

18. Hlavným dôvodom nesúhlasu so striedavou osobnou starostlivosťou zo strany matky je nedostatočná komunikácia medzi rodičmi. V tomto smere súd poukazuje na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2661/10 zo dňa 02. 11. 2010, kde ústavný súd uzavrel, že neobstojí ako obhájiteľná premisa, že chýbajúca kvalifikovaná komunikácia medzi rodičmi je nutne prekážkou v striedavej starostlivosti. Ústavný súd uviedol, že na elimináciu striedavej osobnej starostlivosti by potom stačilo jednostranné iracionálne svojvoľné účelové odmietanie kvalifikovanej komunikácie rodiča, ktorý má dieťa vo svojej starostlivosti s druhým rodičom a išlo by o zneužitie postavenia tohto rodiča. V rámci princípu primeranosti nie je možné postaviť cieľ striedavej starostlivosti proti cieľu kvalifikovanej komunikácie medzi rodičmi, ale je potrebné zvoliť prostriedky, ktorými sa dá dosiahnuť realizácia oboch týchto legitímnych cieľov, napr. stanovením vzájomnej informačnej povinnosti, nariadením dohľadu a podobne. Ústavný súd uviedol, že na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov pri jeho odovzdávaní, čo je nežiadúci jav pri vývoji maloletého a je treba tento negatívny stav zmeniť. Ak zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej komunikácie nie sú rodičia napraviť sami, je potrebný autoritatívny zásah štátnej moci a nie je prípustný prístup súdu v podobe pasívneho vyčkávania na náhodnú udalosť, vďaka ktorej by sa snáď hypoteticky komunikácia medzi rodičmi zlepšila na adekvátnu úroveň v budúcnosti. Tunajší súd sa s uvedenými argumentmi stotožňuje.

19. Z vykonaného dokazovania súdu síce vyplynulo, že komunikácia medzi rodičmi je na zlej úrovni, čo potvrdili výslovne obaja rodičia, vedie k nežiadúcim dôsledkom a negatívne vplyva na maloletého. Nedostatky sú však na strane obidvoch rodičov. Otec uviedol, že pri prvom odovzdaní maloletého ho matka neodovzdala s oblečením a ďalšími školskými pomôckami, čo matka potvrdila z dôvodu, že s ňou otec komunikoval vulgárne. Matka však mala maloletému zbaliť dostatok vecí, nie pre potešenie otca, ale práve na zabezpečenie potrieb maloletého a je neprípustné, aby negatívny vzťah rodičov nadradovala nad najlepší záujem dieťaťa. Rovnako je tak neprípustné správanie otca pri odovzdávaní maloletého, ktorý bol chorý, kde matka uviedla, že o tomto nemala vedomosť, prišla po maloletého pešo a následne s ním išla domov a otec, hoci mal motorové vozidlo, matku s maloletým neodviezol, išiel za nimi a na matku vykrikoval. Otec síce takéto správanie poprel, avšak súd ho má za preukázané, nakoľko ho potvrdil maloletý v rámci zisťovania jeho názoru. Ani otec nemôže nevráživosť voči matke nadradovať najlepšiemu záujmu maloletého a mal samozrejme maloletému a aj jeho matke, ktorá už v tom čase o neho zabezpečovala osobnú starostlivosť v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, zabezpečiť vhodnú dopravu vzhľadom na zdravotný stav maloletého a zdravotný stav maloletého matke oznámiť. Ako však už súd uviedol vyššie, absencia komunikácie medzi rodičmi a ich vzájomný nepriateľský vzťah nemôže sám o sebe odôvodniť zamietnutie na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti o maloletého, obzvlášť v predmetnej veci, kde súd vyššie skonštatoval, že takáto forma starostlivosti je v najlepšom záujme maloletého. Súd však túto skutočnosť vníma a má za to, že obaja rodičia na vzájomnej komunikácii potrebujú pracovať a za účelom, aby striedavá osobná starostlivosť mohla riadne prebiehať a aby sa zamedzili negatívne dôsledky slabej úrovni komunikácie medzi rodičmi. Preto je potrebné súčasne s nariadením striedavej osobnej starostlivosti uložiť rodičom výchovné opatrenie na zlepšenie ich komunikácie a zároveň nariadiť vzájomnú informačnú povinnosť (k tomu viac nižšie).

20. Napriek slabej úrovni komunikácie medzi rodičmi nie je možné skonštatovať, že striedavá osobná starostlivosť doposiaľ počas trvania neodkladného opatrenia nefungovala. Pokiaľ ide o odovzdávanie maloletého, obaja rodičia uviedli, že nezaznamenali žiaden problém a k odovzdávaniu dochádzalo v súlade s nariadeným neodkladným opatrením. Problém nastal len jedenkrát, keď bol maloletý chorý, čomu sa ale dá zabrániť uložením informačnej povinnosti rodičom. Taktiež došlo k problému, keď maloletý chcel zotrvať dlhšie s matkou, s čím otec nesúhlasil, tu však súd poukazuje na to, že matka si bola vedomá dokedy má maloletého v starostlivosti a mala tomu prispôsobiť aktivity, ktoré s maloletým vykonávala. Pokiaľ ide o absenciu bežnej komunikácie medzi rodičmi súd uvádza, že táto prebiehala aspoň na minimálnej úrovni tak, aby boli zabezpečené potreby maloletého, nakoľko sama matka uviedla, že otcovi oznámila prostredníctvom sms správy aké lieky na alergiu maloletý potrebuje, na čo jej otec odpísal: OK, teda túto záležitosť rodičia spolu komunikovali a zdravotná starostlivosť o maloletého bola zabezpečená. Pokiaľ ide o hradenie výdavkov, obaja rodičia potvrdili, že bežné výdavky na maloletého hradia počas období, keď je maloletý práve u nich a okrem toho matka hradí výdavky na družinu a futbal maloletého a otec mu zaplatil školské pomôcky do druhého ročníka a z prešetrenia opatrovníka vyplýva, že mu mesačne hradí aj poisťku. Funguje teda aj hradenie výdavkov a maloletého. Pokiaľ ide o iné otázky medzi rodičmi, napr. prehlásenie trvalého pobytu, súd uvádza, že ani nehoda v tejto otázke nie je dôvodom na to, aby súd striedavú osobnú starostlivosť nenariadil. V tomto prípade (a v iných podobných otázkach) ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, kde v prípade nehody rodičov v súlade s ustanovením § 35 Zákona o rodine rozhoduje súd. Ide o samostatné rozhodnutie, nesúvisiace s výkonom osobnej starostlivosti o maloletého. Napriek slabej úrovni komunikácie medzi rodičmi teda striedavá osobná starostlivosť o maloletého fungovala, pričom vzhľadom k nižšie uvedenému výchovnému opatreniu a informačnej povinnosti má súd za to, že do budúcnosti dôjde k zlepšeniu komunikácie medzi rodičmi.

21. Alternatíva navrhovaná matkou, aby súd namiesto zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti zmenil posledné rozhodnutie tak, že upraví styk otca s maloletým na každý nepárny týždeň od štvrtku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod. neodstráni problémy v komunikácii medzi rodičmi. Aj v tomto prípade by dochádzalo k odovzdávaniu maloletého v priemere jedenkrát za týždeň (každý druhý štvrtok a nedeľu) a maloletý by sa nachádzal u otca aj počas niekoľkých dní pracovného (školského) týždňa. Rodičia by museli rovnako komunikovať ohľadom odovzdávania maloletého, hradenia jeho bežných výdavkov za toto obdobie v škole a podobne, a teda by nešlo o lepšiu alternatívu v porovnaní so striedavou osobnou starostlivosťou. Navyše takáto forma starostlivosti nie je v zhode s vyjadreným názorom maloletého.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrhu otca vyhovel, zmenil rozhodnutie tunajšieho č. k. 13P/38/2020-156 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a výrokom I. tento rozsudku zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždenných intervaloch tak, že od nepárnej nedele 17.00 hod. bude maloletý v osobnej starostlivosti otca a od párnej nedele 17.00 hod. v starostlivosti matky s tým, že každý z rodičov si maloletého prevezme na začiatku svojho obdobia starostlivosti v bydlisku druhého rodiča.

23. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť k maloletému, túto súd posúdil v súlade s ustanovením § 62 ods. 6 Zákona o rodine, podľa ktorého v prípade striedavej osobnej starostlivosti, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo rozhodne tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Všeobecným pravidlom na určenie vyživovacej povinnosti jedného z rodičov pri striedavej osobnej starostlivosti je, že výživné by mal hradíť ten rodič, u ktorého je maloletý kratšie obdobie tomu rodičovi, u ktorého je maloletý dlhšie obdobie. Vzhľadom na to, že súd určil rovnaké intervaly trvania striedavej osobnej starostlivosti v trvaní jeden týždeň u obidvoch rodičov (vždy od nedele 17.00 hod. do nasledujúcej nedele 17.00 hod.), nie je splnený predpoklad na to, aby niektorý z rodičov bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého do rúk druhého rodiča. Taktiež súd poukazuje na to, že ani jeden z rodičov výživné určiť nenavrhol. Rovnako tak z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by niektorý z rodičov mal výrazne lepšie majetkové pomery, ako druhý rodič, alebo že by ktorýkoľvek z rodičov mal zdravotné alebo iné obmedzenia, ktoré by mu v súlade s princípom potenciality príjmov bránili príjem dosahovať v porovnaní s druhým rodičom. Preto súd výrokom II. rozhodol tak, že počas striedavej osobnej starostlivosti výživné zo strany ani jedného z rodičov neurčil.

24. Súd ďalej posudzoval otázku zastupovania a spravovania majetku maloletého, kedy otec navrhol, aby toto právo mali obaja rodičia. Pri poslednom rozhodnutí súdu súd určil, že toto právo je oprávnená vykonávať len matka, nakoľko v tom čase bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti. Keďže však súd v predmetnej veci rozhodol tak, že maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v rovnakých časových intervaloch je v súlade s najlepším záujmom maloletého, aby toto právo mohli vykonávať obaja rodičia v čase, keď majú maloletého pri sebe. Takáto úprava je vzhľadom na nariadenú striedavú osobnú starostlivosť najefektívnejšia, a preto súd výrokom III. vyhovel návrhu otca aj v tejto časti.

25. Ako súd konštatoval vyššie, v konaní bola zistená slabá úroveň komunikácie medzi rodičmi, čo môže negatívne pôsobiť na maloletého. Za účelom zabezpečenia najlepšieho záujmu maloletého je nevyhnutné, aby súd zakročil, a preto výrokom IV. za analogického použitia ustanovenia § 24 ods. 5 Zákona o rodine uložil obidvom rodičom informačnú povinnosť o zmene zdravotného stavu maloletého a jeho budúcom pobyte v zahraničí. Keďže sa už jedenkrát pri odovzdávaní maloletého stalo, že bol chorý, je nevyhnutné, aby túto skutočnosť vedel druhý rodič a mohol tomu prispôsobiť samotný priebeh odovzdávania, následnú prepravu maloletého a zabezpečenie liečby. Je neprípustné, aby pre absenciu komunikácie rodičov bol ohrozený zdravotný stav maloletého. Taktiež bolo medzi rodičmi sporné tvrdenie matky, že otec bráni vycestovaniu maloletého do zahraničia. Na odstránenie akýchkoľvek budúcich možných konfliktov, uložil súd povinnosť rodičom vzájomne sa informovať aj o budúcom pobyte maloletého v zahraničí. Informačnú povinnosť majú obaja rodičia bez zbytočného odkladu po tom ako sa o tejto skutočnosti dozvedia, to znamená po vykonaní všetkých nevyhnutných úkonov zabezpečujúcich starostlivosť o maloletého (napr. návšteva lekára a podobne).

26. V súlade so zisteným skutkovým stavom veci je súčasne s nariadením striedavej osobnej starostlivosti nevyhnutný aj zásah súdu na zlepšenie komunikácie medzi rodičmi. Za týmto účelom súd výrokom V. nariadil výchovné opatrenie podľa ustanovenia § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, a to povinnosť rodičov podrobiť sa odbornému poradenstvu vo forme rodičovskej terapie na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPVSaR Veľký Krtíš. Rozsah a jednotlivé termíny tejto terapie určí samotný úrad práce podľa potreby. Rodičia by mali zapracovať najmä na vzájomnej komunikácii, teda na tom, aby sa vzájomne informovali o všetkých veciach súvisiacich so zabezpečovaním potrieb maloletého, taktiež aby spolu riadne komunikovali pri odovzdávaní maloletého, nakoľko negatívna komunikácia rodičov v prítomnosti maloletého na neho môže mať negatívny dopad. Taktiež by mali rodičia zapracovať na svojich rodičovských kompetenciách. Hlavnou súčasťou rodičovských kompetencií, v ktorej majú rodičia nedostatky, je to, ako rodič vníma a rešpektuje rolu druhého rodiča vo vzťahu k maloletému. Je potrebné, aby postoj k druhému rodičovi prezentovaný pred maloletým zmenili. Súd má za to, že nariadená striedavá starostlivosť za súčasného uloženia informačnej povinnosti a výchovného opatrenia obidvom rodičom môže fungovať a zabezpečiť tak najlepší záujem maloletého a splní jeho túžbu tráviť rovnaký čas s obidvoma rodičmi.

27. Súd zároveň výrokom VI. zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením tunajšieho súdu č. k. 14P/13/2021-37, ktorým zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti počas konania len dočasne, a to ku dňu právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko právoplatnosťou rozsudku bude otázka starostlivosti o maloletého upravená vo veci samej, a teda v súlade s ustanovením § 363 CMP odpadnú dôvody, pre ktoré súd neodkladné opatrenie nariadil.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.